3. číslo – 2012

zpravodaj

Časopis pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

- Dukovany: 4 x 500 MW
- Fotograf Jindřich Štreit
- Školení inspektorů MAAE
- Památník Alfonse Muchy
- Příloha Zpravodaj +

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 3/2012

Toto číslo vyšlo 27. září 2012

Obsah:

Titulní strana: Kateřina Krulová na fotografii Jana Suchardy

str. 2 ■ Dukovanský elektromobil dosáhl rekordu v dojezdu na jedno nabití

str. 3 ■ Vysvědčení a křest turbíny Kateřiny

str. 4 ■ Čtyři otázky pro Kateřinu Krulovou

str. 5 ■ Rozkoš – aneb z kuchyně paní starostky

str. 6-7 ■ Jindřich Štreit: „Trpělivě čekám“. Rozhovor Aleny Hostašové s jedním z našich nejvýznamnějších fotografů

str. 8 ■ V dukovanské elektrárně se školili inspektoři MAAE

str. I-IV Příloha: Zpravodaj +

str. 9 ■ Denní centrum Barevný svět

str. 10 ■ Osobnosti regionu: Petr Jašek

str. 11 ■ Památník Alfonse Muchy v Ivančicích

str. 12 ■ Vynikající výsledky českého družstva na fyzikální olympiádě v Estonsku

str. 13 ■ S podporou Skupiny ČEZ Výběr z realizovaných projektů v okolí EDU

str. 14 ■ Višňovské kulturní léto
■ Obnovená kaple sv. Markéty
■ Pro volnou chvíli

str. 15 ■ Nabídka výrobků a služeb podnikatelů v okolí Jaderné elektrárny Dukovany

str. 16 ■ Soutěžení pro školáky z dílny brněnského vydavatelství KIRA

ZPRAVODAJ EDU
Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.
Registrační číslo: MK ČR E 11631.
Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda - JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice, telefon/fax: 568 860 168
E-mail: jas@jas-hrotovice.com
nebo: zpravodajedu@cez.cz.
Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.
Zpravodaj EDU v on-line podobě je na adrese:
www.zpravodajedu.cz

DUKOVANSKÝ ELEKTROMOBIL SE ZAPÍŠE DO KNIHY REKORDŮ NA JEDNO NABITÍ UJEL 171 KM

Zaměstnanci jaderné elektrárny se zapíší do české knihy rekordů. Elektromobilem Peugeot IOn kroužili kolem elektrárny a ujeli na jedno nabití 171 kilometrů!! Pokus trval 4 hodiny, 55 min. a 44 sekund.

V úterý 28. srpna 2012 se 12 zaměstnanců (5 žen a 7 mužů) JE Dukovany pokusilo ujet co nejvíce kilometrů elektromobilem Peugeot IOn. Dojezdová vzdálenost elektromobilu na jedno nabití je zhruba 150 kilometrů, při běžném ježdění je to kolem 120 km. Zaměstnanci se střídali na okruhu kolem elektrárny dlouhém 7,4 kilometru. Snažili se jet co nejekonomičtěji. „Aby se ušetřila energie, bylo nutné omezit klimatizování, mít zavřená okna a vypnuté rádio. Naopak bylo potřeba využít sjezdy, které po trase jsou a brzdit pouze rekuperací,“ říká k průběhu jízdy specialista komunikace Václav Krejčí. Po celý den panovala ideální teplota i povětrnostní podmínky.

Průběh pokusu sledoval po celou dobu prezident pelhřimovské agentury Dobrý den pan Miroslav Marek, který vše pečlivě dokumentoval. Za rok se zaměstnanci JE Dukovany pokusí právě ustanovený rekord překonat.

Výsledných 171 km je o to cennějších, že se pokusu zúčastnili převážně pracovníci, kteří jeli elektromobilem poprvé.

PETR SPILKA
Fotografie Jan Sucharda

VYSVĚDČENÍ A KŘEST TURBÍNY KATEŘINY

V JE Dukovany se završil projekt „EDU+“, kterým elektrárna v průběhu několika předchozích let zvýšila svůj výkon z 1760 na 2000 MW. Je to, jako by k osmi původním turbínám přibylo novorozeně, virtuální turbína Kateřina 240 MW.

Staré turbíny Marie, Alena, Zdena, Irena, Dáša, Lenka, Gerda a Marta z let 1985-87 dostaly za svou práci vysvědčení přilepené na tělo statoru turbogenerátoru TG - 22 Irena.
Byly to:

- Chování a bezpečnost - velmi dobré
- Výkonnost - výborná
- Mateřský zvuk - výborný
- Cizí zvuky - nula

Poslední starý generátor z Ireny putoval do stanice zdroje chladu ve střeženém areálu EDU, kde bude jako rezervní čekat na případ, že by se jeden z nových strojů pokazil.

EDU+
4 x 500 MW

Projekt EDU+ byl prováděn od roku 2005. Zahrnoval výměnu a modernizaci osmi turbosoustrojí, generátorů a vývodových transformátorů a zvýšení výkonů všech čtyř reaktorů.
Dne 26. 6. byl pomocí dvou spřažených jeřábů ze strojovny odvážen nadměrný náklad - poslední stator generátoru TG22 - Irena o váze 190 tun.

Ve druhé části slavnostní akce pokřtila Kateřina Krulová, která je modelem našich bezpečnostních figurín, nový výkon celé elektrárny 2000 MW a tím i devátou virtuální turbínu o výkonu 240 MW, která se zrodila z proběhlé modernizace. Ten zvýšil výkon Dukovan z původních 1760 MW na úroveň výkonu Temelína.

PETR SPILKA

Fotografie Jan Sucharda

ČTYŘI OTÁZKY PRO KATEŘINU KRULOVOU

Vaše fotografie sloužily jako předloha k figurínám BETY (zkratka BEzpečnost a TY), které na mnoha místech jaderné elektrárny připomínají pracovníkům důležité otázky, týkající se bezpečnosti provozu. Tak trochu jste tím vstoupila do jejich života. Jaký je to pocit, že vaši fotografii mají na očích denně stovky zaměstnanců elektrárny a dodavatelů?

Takto nad tím nepřemýšlím. Doufám, že koukají spíše na ty tabulky s bezpečnostními pokyny. To byl přeci ten hlavní záměr. A já snad přispívám k tomu, že je sdělení upoutávají. Hlavně, aby neměli ti, co kolem mne denně procházejí, hned od rána zkažený den ☺.

V červnu jste rozdala vysvědčení všem osmi turbínám elektrárny za jejich téměř třicetileté působení. Jak jste se cítila v roli „paní učitelky“ a dělaly vám děti-turbíny radost?

Role paní učitelky je určitě příjemná, zvláště v případě tak vzorných žákyň, jako byly již výše zmiňované turbíny. Všechny přeci prospěly na výbornou ☺. V reálném životě bych ale raději učitelské povolání vykonávat nechtěla. Dnešní učitelé to nemají jednoduché.

A zároveň jste při slavnostním „křtu“ propůjčila svoje jméno symbolické deváté turbíně, kterou elektrárna dosáhla z původních 1 760 MW výkonu na výkon elektrárny v Temelíně - 2 000 MW. Jistě teď máte k elektrárně i tak trochu osobní vztah. Jaké to je?

Myslím, že každý z nás by chtěl spojovat své jméno spíše s úspěchy než s neúspěchy. Z tohoto pohledu se mi to tentokráte povedlo. Přeji turbíně i celé elektrárně hodně zdaru i v budoucnu. Pocházíme z kraje, kde není mnoho pracovních příležitostí, a proto jsou tyto úspěchy spojené také s budoucností spousty lidí z našeho okolí.

A teď se vraťme do každodenního života. Máte dvě malé děti, takže „maminkovských“ povinností je jistě dost a dost. Nicméně, nějaká volná chvíle se vždy jistě najde. Čímpak se baví a jak relaxuje Kateřina Krulová?

Toho volného času čistě jen pro sebe mám opravdu málo. Patřím ale k těm lidem, kteří rádi tráví čas se svojí rodinou, než že bych měla pocit, že musím někam utíkat. Pokud je chvilka, tak vyjedu ráda na kole, zacvičím si a jako správná žena si zajdu něco pěkného koupit ☺.

Děkuji za rozhovor.

Ptal se **JAN SUCHARDA**

ROZKOŠ

aneb z kuchyně paní starostky

Severně od městečka Jevišovice se nachází obec Rozkoš, vzdálená 23 km od Znojma, ve které žije okolo 190 obyvatel. Založena byla před rokem 1750 na křižovatce silnic Znojmo - Jaroměřice nad Rokytnou - Moravský Krumlov - Moravské Budějovice. Vesnice náležela k hostimskému panství a statku Boskovštejn. Jméno obce pochází z názvu jedné ze tří tehdejších místních hospod Rozkoš, Kratochvíle a Peklo. Obec je ze všech stran obklopena lesy a nachází se mezi dvěma přírodními parky – Přírodním parkem Rokytná a Přírodním parkem Jevišovka. Najdete zde obchod se základními potravinami, hospodu a knihovnu, do školy dojíždějí místní děti do nedalekých Jevišovic. V obci je přes 100 domů, z toho jednu třetinu obývají chalupáři.
Obec je členskou obcí Dobrovolného svazku obcí Jevišovicka.

Od roku 2010 zde zastává funkci starostky paní **Jarmila Zelníčková.**
„V současné době zahajujeme velkou investiční akci – vybudování splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod, kterou bude obec sama provozovat. Investiční akce by měla být ukončena do konce roku 2013. Pak dojde na úpravu komunikací a zeleně," začala své vyprávění paní starostka. „Pro mladší generaci plánujeme vybudovat dětské hřiště, dokončit chceme i opravu místní kapličky, komplikuje ji vysoká hladina spodní vody," vysvětlila Jarmila Zelníčková.
Obec žije svými tradicemi – sbor dobrovolných hasičů každoročně pořádá pálení čarodějnic, dětský den a na podzim posvícení. Novodobými tradicemi se staly i akce jako soutěž o pohár starosty obce v hasičském sportu, závody mopedů či výlov obecního rybníka.
Že je v Rozkoši rozkošně, svědčí i to, že mladí lidé zde většinou zůstávají, chalupáři se často přihlašují k trvalému pobytu a během prázdnin tu najdete letní tábory. Přestože obec nemá kromě kapličky se zvonicí a sloupu Nejsvětější Trojice jiné historické objekty, za podívanou určitě stojí 4 památné stromy. Rozkoš je atraktivní především svou polohou - je obklopena lesy, kam stojí za to určitě vyrazit. Máte-li rádi vycházky do přírody, sběr hub a zajímavá místa, vydejte se právě do těchto dvou přírodních parků. Cyklisté mohou Rozkoš navštívit po cyklostezce Krajem dvou řek, která byla vybudována za podpory Nadace ČEZ. Procházky do přírody má ráda i paní starostka. Ve zdejším kraji si ráda užívá houbaření a každoročně vyjíždí společně s manželem někam do hor. „Vždy, když přijdu vysoko do hor, vidím ty skály a kopce kolem, uvědomím si, jak mocná je příroda a vracím se vždy tak nějak pokornější," dodala paní starostka, když jsme si povídaly o koníčcích, mezi které také patří ruční práce všeho druhu a práce na zahradě. Samozřejmě, že i v dnešním povídání jsme nezapomněly na oblíbený recept. Tentokrát to budou obyčejné rohlíčky z kynutého těsta. Ovšem nevím, jak moc jsou obyčejné, protože podle paní starostky jsou tak dobré, že obvykle nevydrží do druhého dne, rozloučila se s úsměvem paní Zelníčková.

Obecní rybník

Ořechové rohlíčky z kynutého těsta

Na těsto potřebujeme: 250 g hladké mouky, 250 g hrubé mouky, 150 g másla, 150 g sádla, 2 celá vejce, 1 kostku droždí, 6 polévkových lžic mléka, špetku soli, 1 vejce na potření, moučkový cukr na obalení.
Nádivka: Smíchat 150 g mletých ořechů, 150 g moučkového cukru, 1 vejce, trochu rumu.
Postup: na vál dáme mouku, tuk, vejce, špetku soli a droždí rozmíchané v mléce, zpracujeme těsto, které rozdělíme na 10 - 12 kousků (podle toho, jak velké rohlíčky chceme). Z každého kousku rozválíme kolečko, to rádélkem rozdělíme na 8 dílů, poklademe nádivkou ve tvaru válečku a smotáme rohlíčky. Povrch potřeme rozšlehaným vejcem a ihned obalíme v moučkovém cukru; pečeme na pečícím papíře asi při 180 °C do růžova.
Poznámka: Droždí ani těsto se nenechává kynout, zpracovává se ihned. Rohlíčky stačí vykynout v době, než zpracujete veškeré těsto a všechny rohlíčky připravíte k pečení.

ALENA HOSTAŠOVÁ
Foto archiv obce

Kaplička se studnou na návsi

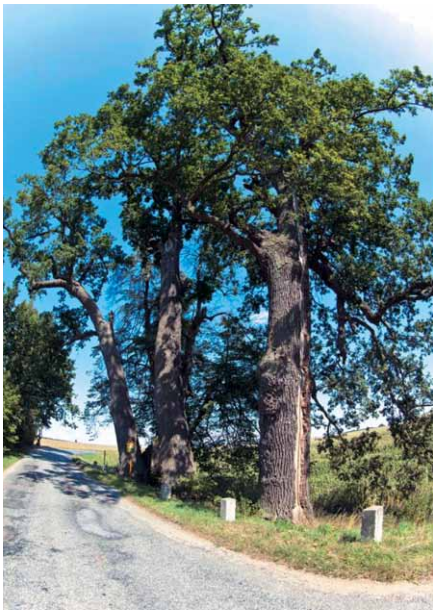

Památné stromy

JINDŘICH ŠTREIT:
„TRPĚLIVĚ ČEKÁM ...“

S fotografiemi pana Jindřicha Štreita jsem se poprvé setkala v roce 1981 na festivalu Mladá kamera v Uničově. Součástí festivalu byla výstava, která měla trvat tři dny, ale pro příliš velký zájem byla po druhém dni uzavřena. Následovalo vyšetřování údajných provokací atd. Od té doby uplynulo 31 let a fotografie pana Štreita neztratily na síle. Posledních 22 let mu již nehrozí, že by jeho výstava byla násilím uzavřena. Fotografie se sociálními tématy jsou tak jak tehdy i dnes vypovídající a každá slušná lidská společnost by se měla starat o své nebohé, protože nikdy nevíme, kdy se staneme nebohými my sami...

V červenci jste na Velehradě obdržel Děkovné uznání České biskupské konference, za co jste jej dostal?
Je to ocenění mé dlouhodobé spolupráce s Charitou, biskupskou konferencí a Arcibiskupstvím v Olomouci. Loni jsem uspořádal velkou výstavu Brána naděje, instalovanou v Madridu při návštěvě papeže, za kterou jsem byl právě oceněn. Teď je v České republice a putuje po různých místech: kostelích, galeriích a festivalech.

O čem pojednává a na jak dlouho dopředu ji máte zamluvenou?
Je to výstava o náboženství, o životě v církvi. Je koncipována od narození až po smrt. Vypovídá o tom, jak se člověk setkává s vírou. Byl k ní vydán katalog určený právě pro účely setkání v Madridu, každá fotografie je doprovázena verši Josefa Mlejnka. Organizačně ji zajišťuje pan farář Vít Zatloukal z Petřvaldu, který ji má pod patronací a vybojoval si ji pro Madrid. Byla připravena již v roce 2000 Arcibiskupstvím v Olomouci k miléniu. Z této velké výstavy jsme vybrali část, která je pokračováním původní výstavy.

Na podzim loňského roku jste měl výstavu v Brně, která byla zaměřena na osoby s mentálním postižením...
Mám několik cyklů, které jsou zaměřeny na mentálně nebo zdravotně postižené - vozíčkáře, nevidomé, či jinak handicapované. Všechny tyto výstavy putují po České republice. Teď jedna skončila v Litoměřicích a jedna je ještě instalována v Praze v Emauzském klášteře. Jmenuje se „Jedno světlo“. Mentálně postižení připravili keramické objekty na téma živly a já jsem výstavu doplnil deseti velkoformátovými fotografiemi z prostředí handicapovaných.

Při minulém setkání jsem si všimla, že máte na krku talisman.
To je dárek od jednoho řezbáře.

Máte ho pro štěstí?
Ano, tak.

A funguje?
No jistě. Vidíte, jak šťastně žiju.

V životě umělce nastávají období, kdy se člověk na něco zaměří, má nějaká témata. Máte to tak i vy? A pokud ano, jaké máte právě teď období?
Pracuji v cyklech, jedná se o dlouhodobé projekty. Jsem fotograf, který nestřídá v krátkých intervalech témata. Vyberu si téma a na něm třeba dva až tři roky pracuji. Vždy se snažím téma ukončit výstavou, knihou nebo katalogem. Samozřejmě, že přicházejí výstavy na dané téma, kdy mě někdo osloví a chce uspořádat výstavu. To vyberu fotografie z archivu a vytvořím cyklus. Pro mě je ale nejdůležitější, pokud pracuji na nějakém novém tématu, mít dostatek času, abych byl schopen vše dotáhnout k dobrému výsledku. Například, oslovily mě Vítkovické železárny a já jsem dva roky jezdil do Vítkovických železáren. Nebo jsem teď dělal velký cyklus „Lidé Vítkovska“ a dva roky jsem jezdil do Vítkova a výsledkem je putovní výstava „na klíč“, jejíž součástí je kniha, shrnující celý projekt. Teď třeba před pěti minutami tu byla redaktorka z ČTK, která mi donesla materiál z výstavy, kterou jsme dělali spolu pro Charitu. Jmenuje se „Jsme z jedné planety“. Je to velká výstava ve dvou exemplářích. Jeden pro galerie - zarámované fotografie a druhý - velké plachty pro venkovní prostory různých festivalů. Pojednává o cizincích, kteří žijí u nás. Obnáší třicet velkoformátových fotografií. Včera byla zahájena v Boskovicích, předtím byla v Praze, za týden bude na Colours of Ostrava. Dokončil jsem také cyklus o divadle, k divadelnímu festivalu v Brně, který obsahuje 70 velkoformátových fotografií a putuje po různých divadlech. Momentálně moje nejexponovanější výstava je o drogách, která je teď ve Varšavě.

Kolik jste v životě připravil výstav?
Vedu si přesnou evidenci. Začátkem tohoto roku to bylo něco přes 950 výstav, takže teď už to bude kolem tisícovky.

Říkal jste, že děláte výstavy „na klíč“, oslovili vás ze zahraničí?
Mám mnoho výstav v zahraničí. V Evropě, Asii, několik výstav v Japonsku, v Číně. Teď jsem byl v Americe, kde jsem měl výstavu přímo na Brodway. Letos mě čeká ještě výstava ve Vídni.

A jaká témata pokrýváte v zahraničí?
Většinou jsou to témata o České republice, cyklus o životě před revolucí. Pro výstavu, která bude ve Vídni, připravuji cyklus „Evropané“.

Z pohledu fotografa, před revolucí - po revoluci, ohledně objektů, změnilo se toho hodně?
Samozřejmě, že se toho změnilo hodně. To vidíme všichni. Život se úplně diametrálně proměnil. Témata se proměnila, prostředí se proměnilo, způsob života se změnil. Právě na toto téma zahajujeme v srpnu v Klatovech výstavu, která se jmenuje „Abnormalizace“. Je k ní i kniha s textem Ludvíka Vaculíka. Snažím se tedy spolupracovat i se spisovateli.

Častokrát si lidé na výstavách říkají: to není možné, to musí být naaranžované. Určitě jste tuto otázku dostal mockrát, je to naaranžované?
Jsem fotograf, který nearanžuje. Jsem fotograf, který trpělivě čeká a právě tím, jak pronikne do prostředí a naváže kontakt, vidí, jak vznikají neuvěřitelné situace.

Stalo se vám někdy, že jste čekal určitý okamžik a přišlo něco úplně jiného?
To tak je. To vám přinese život. Člověk musí být vždy připraven.

Pracujete v cyklech. Zažil jste někdy cyklus vyhoření?
Co se týče mě? ..... to mám pořád.

Ale podle počtu výstav to tak nevypadá, je to snad „souboj“ s vyhořením?
Přesně tak.

Jak vnímáte digitální fotografii?
Jsem fotograf klasického typu, ale v současné době často zadavatel řekne: „Nemáme na to, abychom financovali klasické provedení,“ takže, přiznám se, nemám ještě kvalitní digitální fotoaparát, ale když je třeba, vždy si nějaký půjčím. Cyklus o divadle, jsem už pracoval s digitálem a cyklus „Evropané“ jsme dělali kompletně digitálně. Čeká mě velký čtyřletý projekt, který chtějí také digitálně. Člověk se podřídí, ale trvám na tom, aby to bylo dokonale zpracované a výstava byla s knihou.

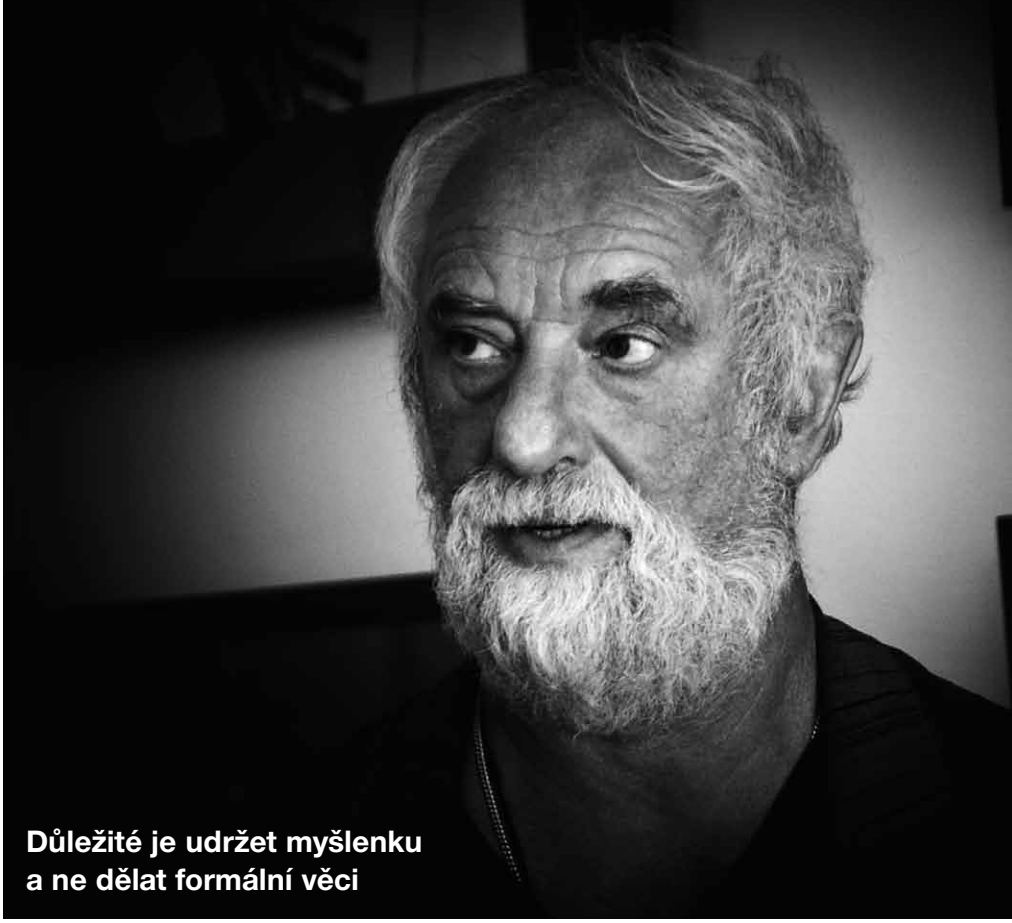

Důležité je udržet myšlenku a ne dělat formální věci

Kolik knih jste vydal?
Třicet knih a nesčíslně katalogů. Kniha, které si nejvíce cením, je s 80 básněmi světových básníků na téma zvířata, které jsem doplnil stejným počtem fotografií.

Dočetla jsem se, že spolupracujete s mladými umělci, fotografy.
Učím dvacet let na v současné době nejprestižnější škole fotografie Slezské univerzitě v Opavě, kde je velký potenciál mladých výborných fotografů a s nimi spolupracuji. V současné době s nimi vystavuji ve slezských Rudolticích za Bruntálem fotografie z mého pobytu na Sibiři a mladí mají svoje témata.

Čím anebo kde se „dobíjíte“
Život mě dobíjí. Třeba žena mě nabije. Hodně sleduji kulturu a snažím se držet krok s divadlem, s literaturou, s filmem. Jezdím na různé filmové a divadelní festivaly. Ilustruji hodně knih. Spolupracuji s malíři, kteří malují podle mých fotografií nebo zasahují do mých fotografií a propojujeme tato dvě média jak v abstraktní, tak figurální rovině. Hledám různé možnosti, experimentuji. Není to jen o dokumentární fotografii.

Vrátím se k digitální fotografii. Zkoušel jste někdy pomocí digitalizace upravovat, měnit svoje fotografie?
Ne. Respektuji záběr. Ale vůbec mi to nevadí, když někdo dělá tyto experimenty. Myslím si, že je důležité udržet myšlenku a ne dělat formální věci. Pokud je možné v digitální fotografii upravit kompozici anebo vymazat to, co na té fotografii vadí, prosím, ale jsou to jen minimální zásahy.

Ptala se **ALENA HOSTAŠOVÁ**
Fotografie Jindřich Štreit
a Jan Sucharda (portrét J. Š.)

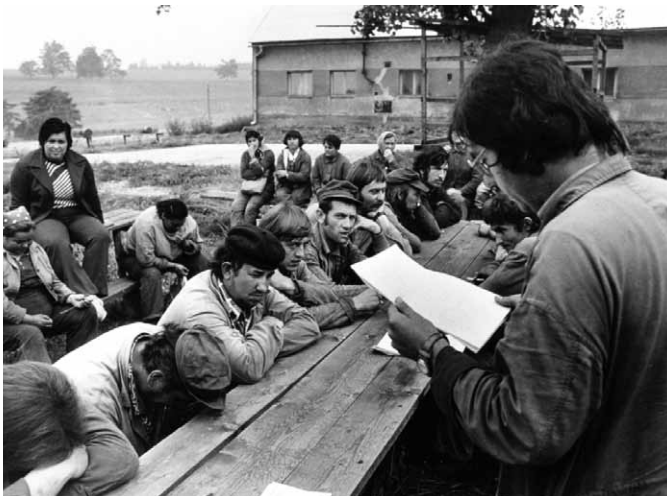

MAAE ZVOLILA JE DUKOVANY PRO VÝCVIK NOVÝCH INSPEKTORŮ

KURS INSPEKTORŮ MAAE V EDU

V druhé polovině července, od pondělí 16. do pátku 20. 7., se na Jaderné elektrárně Dukovany uskutečnil po několikaleté pauze opět praktický kurz pro budoucí inspektory MAAE – CIE 2012.

Mezinárodní agentura pro atomovou energii (MAAE) od loňského roku projevila zájem uspořádat kurz opět na Dukovanech. Podmínky v EDU jsou pro takový kurz ideální. Jednak je to blízká poloha od vídeňského sídla MAAE a s tím spojená levná doprava. Hlavně však možnost pracovat na reaktorových sálech a skladech paliva v klidu za provozu bloků bez výrazných omezení, což běžné bloky PWR, nebo i VVER 1000, díky uzavřenému kontejnmentu neumožňují, zatímco charakter dukovanských dvojbloků VVER 440 ano.

Ptáte se, jací že inspektoři se to u nás školili?

Jedná se o inspektory z oblasti mezinárodní kontroly nad jadernými materiály. Tito pracovníci kontrolují na různých zařízeních po celém světě, že je s jadernými materiály nakládáno náležitým způsobem dle schválených postupů a mezinárodních dohod (především že necestují na místa, kam nemají) a že nejsou nijak porušeny či omezeny funkce kontrolních systémů, které dozorné orgány v daném zařízení aplikují. Jedná se o systémy kamer a různé druhy pečetí, kterými jsou zajištěna místa, v nichž se jaderný materiál nachází, tedy sklady, reaktory, bazény, kontejnery. K tomu se vážou i různá administrativní opatření a procesní postupy. Budoucí inspektoři se tedy paralelně na několika pracovištích učili, jak obsluhovat kamery, jak ověřit celistvost pečetí a aplikovat pečeti nové, jak kontrolovat jaderné palivo, ať už čerstvé ve skladu, tak to ozářené v bazénech skladování a jak celkově posoudit situaci daného jaderného zařízení z pohledu nakládání s jadernými materiály, zda je vše děláno tak, jak to deklarujeme v dokumentaci. Jeden den byl věnován nácviku inspekce dle tzv. Dodatkového protokolu ke smlouvě o nešíření zbraní hromadného ničení, který inspektorům MAAE umožňuje vstoupit a prozkoumat jakoukoliv budovu či místnost v jaderném zařízení a ověřit, zda se v ní neprovádí nějaká nekalá činnost s jadernými materiály. Pro tento nácvik si vedoucí kurzu vybrali chemické laboratoře na Provozní budově 2. Pracovníci naší elektrárny inspektorským týmům předvedli svou práci a stav laboratoří na vysoké profesionální úrovni. Poslední den pak inspektoři museli složit praktickou zkoušku z nacvičených činností pod dohledem zkušených instruktorů. Všech devět inspektorů v praktické zkoušce uspělo, takže pokud budou stejně úspěšní i v ostatních předmětech, pravděpodobně nás dříve či později znovu navštíví již v roli skutečného inspektora.

Celý kurz proběhl na velmi dobré úrovni. Jednak díky disciplinovanosti zahraničních účastníků, tak také díky dobré přípravě a spolupráci zainteresovaných útvarů dukovanské elektrárny. Kromě již zmíněných chemiků se na úspěšném průběhu kurzu podíleli i pracovníci z útvarů manipulace s palivem a radiační ochrany. Zúčastnění pracovníci EDU svojí vstřícností a výbornou spoluprací přispěli k dobré reprezentaci Jaderné elektrárny Dukovany vůči Mezinárodní agentuře pro atomovou energii ve Vídni.

Jiří Gerža

Členové kurzu inspektorů MAAE v Dukovanech

zpravodaj+

Rozhovory | Trendy | Zajímavosti | Lifestyl | Inspirace

Celý Zpravodaj a spoustu dalších informací o elektrárně a našem regionu najdete na www.zpravodajedu.cz a www.aktivnizona.cz

Soutěžili jste v létě s námi

Během léta jsme pro vás na webu www.aktivnizona.cz připravili několik soutěží o lístky na koncerty a zajímavá místa. Několik z vás se podívalo do westernového městečka Šiklův mlýn, někteří jste vyhráli vstupenky na koncert Kamila Střihavky, který vystupoval v Hrotovicích v rámci pouťové zábavy, a někteří jste raději zvolili jeden z koncertů festivalu Petra Dvorského. I nadále máme pro vás připravené soutěže a zajímavé odměny.

Petr Svoboda o sportu a nejen o něm

čtěte na str. II

Nadále čekáme na vaše názory a tipy na adrese www.zpravodajedu@cez.cz
Pomohou nám dělat Zpravodaj tak, aby se vám líbil.

Petr Svoboda

Petr Svoboda je nyní v rekonvalescenci po operaci Achillovy šlachy. Přesto, že nemohl jet na olympiádu do Londýna, nic nevzdává a těší se, že od října bude zase trénovat. Nyní si zvyká na svoji novou roli manžela. Oženil se s tyčkařkou Jiřinou Ptáčníkovou.

Nejlepší český překážkář a halový mistr Evropy Petr Svoboda pochází z Budišova. Přesto, že už bydlí v Praze, do Budišova se vždy rád vrací za svou rodinou. Petr je velmi sympatický mladý muž, sportovec tělem i duší. Měří skoro dva metry, stále se usmívá a je příjemný společník.

Rozhovory

Petře, kdy jsi začal sportovat?

Já jsem sportovně založený od mala. V Budišově jsem začal hrát už za mladší žáky fotbal. Byl jsem hodně soutěživý, hrozně mě bavilo skákat výš, běhat dál, přeskakovat. Díky učiteli ze základní školy u nás v Budišově Jirkovi Hortovi jsem se dostal k atletice. Přihlásil mě na závody do Třebíče a ty jsem vyhrál. Tam si mě všiml můj první trenér. Přišel za mnou a nabídl mi, abych začal dělat atletiku, že hledají někoho do druhé ligy. Přirovnal jsem si to k fotbalu a myslel jsem, že to bude asi vysoká soutěž. Ale bylo to jiné než ve fotbale, byly to spíš městské závody. Každopádně tady jsem odstartoval svoji kariéru.

Kolik ti tehdy bylo?

Atletiku jsem odstartoval v patnácti. Teď mi je dvacet sedm.

Jako sportovec jsi víc individualista, nebo týmový hráč?

Za své výsledky mohu jenom já sám. Není to jako ve fotbale, kde hraje celý tým a záleží na každém. V tomhle jsem velký individualista. Vždycky jsem cítil, že v individuálním sportu mohu něco dokázat.

Petře, jsi nejlepší český překážkář, začínal jsi u této disciplíny, nebo ses k ní dostal až později?

Začínal jsem jako desetibojař. To tak v atletice bývá, vyzkoušíte si různé disciplíny, abyste zjistili, v čem jste nejlepší. To ukáže, na co člověk má. Já jsem prokázal všestrannost ve všech deseti disciplínách, takže jsme řešili, co s tím. Chvíli mě nechali dělat víceboj a já porazil Romana Šebrleho v hale. Byl z toho tenkrát velkým boom. Ale mě víc bavily překážky, tak jsem se jim začal věnovat. Je to o skloubení techniky a maximální rychlosti. To byla pro mě výzva.

Jaký je tvůj osobní rekord?

Venku na 110 m překážek 13,27 sekund. Je to vlastně zároveň český rekord. V hale to je 7,44 sekund. Když jsem byl na mistrovství Evropy, tak jsem v hale zaběhl druhý nejlepší čas v historii.

Petře, jsi čerstvý novomanžel. Jaká byla svatba?

S Jiřinkou se známe už deset let, a tak jsme se rozhodli, že se po olympiádě vezmeme. Vzali jsme se 21. září na Šumavě na Zadově v penzionu Kačky Neumannové. Svatba byla nádherná.

Ptala se Eva Fruhwirtová

Celý rozhovor si můžete přečíst na www.zpravodajedu.cz

Inspirace

Jad(e)rná inspirace

Lukáši Odehnalovi je třináct let, bydlí ve Valči a už tři roky se se svým tátou, který pracuje v elektrárně, věnuje svému koníčku – elektrotechnice. Kromě toho rád jezdí na kole a hraje florbal a fotbal. Letos o prázdninách byl na desetidenním elektrotáboře u Olbramkostela, kde jsme se také seznámili. Lukáš je aktivní a stále usměvavý. Vysvětlil mi, že když se člověk chce věnovat elektrotechnice, musí vědět alespoň trochu, jak ty věci fungují, ale základem je znát a rozpoznat plusy a mínusy. Nedaleko Valče má své oblíbené místo – skálu u rybníka. Rád tam chodí přemýšlet a jen tak se dívat na okolí. Když byl malý, chtěl být právníkem. Před třemi měsíci chtěl být navigátorem na letecké věži a během prázdnin se rozhodl, že půjdu na průmyslovku. „Třeba bych mohl jednou pracovat v Dukovanech na elektrárně," říká Lukáš.

Eva Fruhwirtová

Zajímavosti

Zážitek na celý život:

navázat spojení s kosmonauty

NASA má program pro děti a mladé lidi, do kterého je možné se přihlásit a navázat tak spojení s kosmonauty. Jedná se o celosvětový program, do kterého se mohou přihlásit i zájemci z České republiky. S kosmonauty na Mezinárodní vesmírné stanici (ISS), která se pohybuje vysoko nad zemí, je možné navázat rádiové spojení. Děti, které se v červenci zúčastnily elektrotábora v Olbramkostele, si to nanečisto vyzkoušely. „Dopředu je potřeba domluvit den a čas, kdy můžeme navázat spojení. Kosmonauti mají na jedno spojení dvě až tři minuty. Koordinátor tohoto projektu je Ital. Mluvili jsme s ním, ale říkal, že letos mají plno. Šance by byla, kdyby někdo vypadl," vypráví Zbyněk Kocián, vedoucí elektrotábora u Olbramkostela a dodává, že spojení si letos vyzkoušeli s dětmi nanečisto a příští rok to bude už reálné. V Mezinárodní vesmírné stanici jsou kosmonauti, kteří ve stavu beztíže provádějí různé pokusy a testy. Tato stanice je asi tři sta kilometrů vysoko a je možné ji vidět na obloze jako malou tečku. „Průlet je velmi rychlý. Navázat spojení s těmito kosmonauty je ale zážitek na celý život," říká Zbyněk Kocián. Kluci si pod vedením lektorů alespoň vyzkoušeli, jak by takové spojení ve skutečnosti vypadalo. Museli se ohlásit, nikoliv česky, ale anglicky. Po několika pokusech se hlášení podařilo.

Celý článek Evy Fruhwirtové najdete na
www.zpravodajedu.cz

Inspirace

Olympiáda na vlastní oči

Tadeáš Mahel společně s kamarádem Honzou Burdou patří mezi několik sportovních fandů, kteří se vypravili z Třebíče do Londýna na olympiádu. Přivezli si nezapomenutelné zážitky. O některé se s námi podělili.

V Londýně jsme strávili čtyři a půl dne a pět nocí. Vyrazili jsme do Hyde Parku na dálkové plavání, do ulic na maratón a na Olympijský stadion na atletiku. Lístky jsme měli asi na nejlepší večer, viděli jsme finále trojskoku mužů, poslední dvě disciplíny desetiboje, bohužel už bez Šebrleho, ale zase s úžasným děkovným kolečkem všech závodníků na konci, rozběhy žen na 800 metrů a čtyřikrát krát 100 metrů. Ale to byl všechno jenom takový předkrm. Hlavní chody byly tři - finále 200 metrů mužů s tradičně dominantním showmanem Boltem, 800 metrů mužů a světový rekord Rudishy a ženský oštěp a zlatá Bára Špotáková. Parádní zážitek! Samozřejmě jsme nemohli vynechat ani Český dům. Byl ve čtvrti Islington, nedaleko stanice metra Angel. Před vchodem stál klikující double decker Davida Černého, už jenom ten sám o sobě neměl chybu. Vnitřek Českého domu nabízel možnost společného sledování her a setkávání se sportovci. My jsme tam zašli na oslavu zlaté medaile Špotákové, po ní se ještě objevila atletická legenda Hicham El Guerrouj, takže taky paráda.

Podívej se na:
www.aktivnizona.cz
je tam celé vyprávění Tadeáše Mahela

Chemik musí být trpělivý a zvídavý

Jana

Hana

Jana Beerová a Hana Honsová pracují v jaderné elektrárně v chemické laboratoři na pozici technika chemické kontroly

Co je náplní vaší práce?

Jana: Analyzujeme technologické vody a provozní hmoty. Konkrétně u nás v laboratoři pracujeme s přístrojem, který se jmenuje iontový chromatograf, pomocí kterého stanovujeme množství aniontů v analyzovaných vzorcích.

K čemu je potřeba analyzovat anionty?

Hana: Díky analýze poznáme chemické složení stanovovaných látek, které vypovídá o její kvalitě, čistotě a o dějích, které v technologii probíhají.

Co vás přivedlo k chemii?

Hana: Chemie mě bavila už na základní škole. Proto jsem si ji vybrala jako obor i na střední škole. Líbilo se mi, že jsme hodně času trávili v laboratoři.

Jana: Já jsem si tak jistá nebyla. Na gymnáziu jsem chtěla jít studovat medicínu. Ale nebyla jsem tolik silná v biologii. Chemie a matematika byla o dost lepší. A tak jsem šla na VUT do Brna.

Jakou vlastnost člověk musí mít, aby mohl být chemikem?

Hana: Zodpovědnost a trpělivost.

Jana: Člověk musí být pečlivý, zvídavý a trpělivý.

Největší událostí léta byla olympiáda. Sledovaly jste naše sportovce v televizi?

Jana: Ano sledovala jsem olympiádu. Nejvíce mě baví gymnastika. Fascinuje mě, jak se někdo může takto vypracovat.

Hana: Moc času nemám, ale dívala jsem se na beach volejbal.

Co vy a aktivní sport?

Jana: Sport je pro mě relax. Jezdíme s manželem na kole, chodím do posilovny a občas si zaběhat.

Hana: Mám ráda volejbal a kolo.

Jak vzpomínáte na prázdniny?

Hana: Prázdniny jsem trávila v Rouchovanech u babičky a u dědečka. Byli jsme hodně často v kempu na rybníku. Jezdili jsme do Výrovic na přehradu. Učili jsme se plavat, jezdili na lodičkách, zkoušeli jsme surfovat a hráli jsme si na Pobřežní hlídku.

Jana: Vyrůstala jsem na vesnici, takže jsem byla pořád venku, bylo to fajn. Život na vesnici je pro děti o něco svobodnější než ve městě, kde je musíte více sledovat.

Co letošní dovolená?

Hana: Když je člověk dospělý, hůře se hledá čas. Nedávno jsme se vrátili ze Slovenska, byli jsme na Slunečních jezerech.

Jana: Plánujeme něco na podzim. Máme předškolní děti, takže někam společně vyrazíme.

Jaké je vaše oblíbené místo v regionu?

Hana: Vyrůstala jsem v okolí Rouchovan a na tato místa se ráda vracím.

Jana: Já ráda zajdu do Libušáku. Jinak na kolech jezdíme v blízkém okolí Třebíče, kde jsou moc pěkné výhledy.

Ptala se a fotografovala Eva Fruhwirtová

Celý rozhovor si můžete přečíst na www.aktivnizona.cz

DENNÍ CENTRUM BAREVNÝ SVĚT

Denní centrum Barevný svět, o. p. s. se sídlem v Třebíči bylo jednou z organizací, která v loňském roce získala z Nadace ČEZ finanční částku 30 000 Kč na zakoupení tkalcovských stavů. Ty budou sloužit k novým pracovním terapiím klientů denního stacionáře a klientů sociální rehabilitace.

Pořízením dvou různých tkalcovských stavů získávají klienti možnost procvičovat si jemnou i hrubou motoriku, poznávat nové činnosti a především rozvíjet svou tvořivost. Díky rozdílnosti stavů mohou na nich pracovat klienti s různým stupněm postižení. Obecně prospěšná společnost poskytuje sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 16-64 let z okresu Třebíč. V současné době využívá služby 31 klientů.
Rok 2010 přinesl 20 klientům, kteří nastoupili do projektu Rozvoj pracovních terapií Denního centra Barevný svět, financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu a ze státního rozpočtu České republiky, podstatnou životní změnu. Cílem projektu bylo vybudování tréninkové kavárny a tréninkové zahrady na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou a především zapojení těchto osob do zkušebního pracovního procesu v kavárně a zahradě. Kavárna však nenabízí jen dobrou kávu a příjemné posezení v klidném zámeckém prostředí, ale stala se také místem různých společenských setkání. Od loňského roku zde bylo uspořádáno devět výstav, několik přednášek a do kavárenských prostor zavítal také filmový festival Veselý Jelen. Většina účastníků projektu nastoupila do zaměstnání poprvé ve svém životě, přestože mnozí z nich dosáhli v době vstupu do projektu 50. roku věku. „Za zmínku určitě stojí, že se do projektu zapojilo také

6 klientů z chráněného bydlení v Náměšti nad Oslavou, kteří ještě v roce 2010 bydleli v ústavu v Jinošově. V rámci individuálního projektu MPSV - Podpora transformace sociálních služeb se přestěhovali do Náměště nad Oslavou do chráněného bydlení, odkud se naučili samostatně cestovat vlakem do stacionáře a dále pak do zaměstnání v Jaroměřicích nad Rokytnou. Mnozí z klientů si počínají ve své práci velmi dobře a předpokládáme, že i po skončení projektu budou nadále zaměstnáni," uvedla Alena Hostašová, ředitelka obecně prospěšné společnosti.
V současné době organizace zaměstnává 23 osob se zdravotním postižením. Vzhledem k tomu, že práce v tréninkové kavárně a tréninkové zahradě jsou práce pouze sezónní, připravuje organizace projekt na celoroční zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Jedná se o dílnu, ve které by se vyráběly dárkové, reklamní a upomínkové předměty.
Pro ty klienty, kteří nejsou schopni se ze zdravotních důvodů zapojit do pracovního procesu, nabízí pestrou činnost denní stacionář. Svoji tvořivost si mohou vyzkoušet ve výtvarné a textilní dílně, dřevodílně a v keramické dílně. Výrobky z těchto dílen jsou pak prodávány samotnými klienty za podpory asistentů na různých trzích a také přímo v tréninkové kavárně v Jaroměřicích nad Rokytnou. K oblíbeným činnostem patří i práce ve cvičné kuchyni, kterou kupodivu rádi navštěvují nejen klientky, ale klienti. Zde se učí připravovat pomazánky, péct buchty, cukroví a také připravovat jednoduchý oběd. „Na vybavení cvičné kuchyně se podíleli i samotní klienti – jízdou na Oranžovém kole, kterou podpořila Nadace ČEZ v roce 2009, z níž jsme získali prostředky na vybavení kuchyně novým nábytkem. Velké poděkování patří všem ostatním sponzorům a také Nadaci ČEZ a Skupině ČEZ, díky nimž může naše organizace nabízet nové aktivity a klienti se nenásilnou formou začleňují do běžného života," uvedla na závěr našeho rozhovoru Aalena Hostašová.

JAN SUCHARDA
Fotografie archiv DC Barevný svět

PETR JAŠEK:

VNÍMÁM, ŽE MOJE PRÁCE MÁ VELKÝ SMYSL. JDE O POMOC DRUHÝM LIDEM

Petr Jašek vystudoval gymnázium v Brně a vysokou školu v Olomouci na teologii, obor křesťanská výchova. S manželkou má dva syny, Petra a Dominika. „S manželkou jsme se vzali v roce 1992, bydleli jsme na sídlišti v Brně. V té době nás oslovil pan farář Dokládal s tím, že se obnovuje Charita v diecézi a zeptal se mě, jestli bych to nechtěl zkusit. Takže jsme se s manželkou přestěhovali do Třebíče a chvíli jsme bydleli na faře. V září 1992 jsem začal zakládat v Třebíči Charitu," vzpomíná současný ředitel Charity Petr Jašek.

Co vás na této práci baví?
Především vnímám, že moje práce má velký smysl. Jde o pomoc druhým lidem. Baví mě pestrost práce, organizování a tvorba nových věcí.

Role ředitele je manažerská funkce, kdy musíte řešit nejrůznější provozní záležitosti. Co je na tom nejtěžší?
Máte pravdu, jako ředitel nejsem tolik v kontaktu s uživateli služeb. Řeším spíše finance, provozní problémy, opravy a rekonstrukce. Problémem jsou finance. Je to takový nikdy nekončící boj o finanční zabezpečení organizace. Příjemné také nejsou personální problémy. Tyto dvě oblasti jsou z mého pohledu nejsložitější.

V dnešní době není lehké získávat peníze. Jak to vnímáte vy?
Charita žije především z dotací. Třemi největšími donátory jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí, kraj Vysočina a město Třebíč. V letošním roce, díky vstřícnosti zmíněných institucí, budeme mít finance na základní pokrytí služeb. Důležitým partnerem je také Jaderná elektrárna Dukovany. Díky pochopení mnoha lidí a pomoci Boží se nám daří.

Jaké máte v Charitě plány do dalších pěti let?
Realizujeme například celokrajský projekt Al passo. Je to projekt pro vězně, kterým se blíží doba propuštění. Kontaktujeme je již ve vězení a pomáháme s prvními dny na svobodě. Týká se to všech odsouzených, kteří mají trvalý pobyt v kraji Vysočina. Jednoznačně tento projekt bude mít přínos i pro veřejnost v oblasti prevence kriminality. Další novou věcí je obchůdek Baltazar vedle státního gymnázia. Jde vlastně o second hand. Důležitou oblastí, na kterou se chceme soustředit v nejbližších letech, je zaměstnávání klientů, zdravotně postižených a sociálně znevýhodněných lidí. Delší dobu již řešíme výstavbu domova pro matky v tísni. Chtěli bychom zde mít i lůžka pro samotné ženy, krizový pokoj a středisko rané péče. Nyní jsme ve fázi územního řízení. Mezi novinky a změny také patří to, že od 1. ledna jsme v Třebíči převzali do provozování tři domovy s pečovatelskou službou. V této souvislosti jsme se přestěhovali s terénními službami, tedy pečovatelská služba, osobní asistence, hospicová péče a ošetřovatelská služba v rodinách, na Karlovo náměstí nad jídelnu Třebíčanka.

Co děláte ve volném čase?
Mám velmi rád sport. Pokud mám chvilku volného času, hraju tenis, stolní tenis, fotbal a jezdím na kole. Je toho mnoho, co bych chtěl dělat, ale není moc času. Doděláváme nový domek v Trnavě, takže trávíme spoustu času tam.

Jak vzpomínáte na prázdniny, když jste byl malý? Kam jste rád jezdil?
Čas jsem trávil hodně venku s klukama. Hráli jsme často fotbal. S rodiči jsme pravidelně jezdili na různé dovolené. Pamatuji si, že jsem nejezdil na tábory. Ale trávil jsem čas s ministranty a knězem na různých výpravách.

Jaké máte nejoblíbenější místo tady v okolí?
Rád jezdím na kole, takže mám projeto spoustu míst v okrese, ale jedno oblíbené místo nemám. Je celá řada míst, kde se mi líbí.

Ptala se **EVA FRUHWIRTOVÁ**

Setkání s dětmi z MŠ Duha v Domovince v rámci oslavy Dne dětí v červnu 2012, spolupráce v rámci Roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity. Foto Jiří Pohořelický

Tvoření s dětmi v Klubíčku. Foto archiv Charita Třebíč

PŘEDSTAVUJEME REGIONÁLNÍ MUZEA

PAMÁTNÍK ALFONSE MUCHY

V IVANČICÍCH

Čas podzimní přeje vycházkám v přírodě, ale také návštěvám galerií, výstav, muzeí... pojďme nahlédnout do jednoho z nich, které připomíná osobnost nad jiné významnou - Alfonse Muchu.

V příštím roce uplyne 10 let od doby, kdy byla v Ivančicích v den narození Alfonse Muchy – 24. července otevřena expozice tohoto ivančického rodáka, secesního malíře. Svým nadáním zasáhl i do umění divadelního a literárního. Světově je Alfons Mucha proslulý především svými grafikami, plakáty, dekorativními či symbolickými obrazy a freskami. Nezapomenutelná je kolekce monumentálních pláten Slovanská epopej.

Expozice Alfonse Muchy se nachází v renesančním domě, v jehož zadním traktu se v roce 1860 narodil v nezámožné rodině. Během studií si přivydělával v Brně jako fundatista v chrámu na Petrově. Po nepřijetí na pražskou akademii nastoupil jako písař u ivančického soudu. Od roku 1879 pracoval dva roky v dílně divadelních dekorací ve Vídni. Poté odešel do Mnichova a odtud po dvou letech do Francie. V Paříži se přes noc stává uznávaným umělcem – dostal objednávku na plakát nejslavnější dámy Francie – Sarah Bernhardtové. Svou slávu si nejvíce získává kolem roku 1900, kdy bylo Muchovo umění možno spatřit na světové výstavě v Paříži téměř na každém kroku. V pařížském prostředí byl přijat jako dekoratér. Mucha má však vyšší ambice a přichází s naprosto šokující myšlenkou – Slovanskou epopejí, a proto v roce 1904 odjíždí do USA, aby zde získal prostředky na uskutečnění a zrealizování svého díla. Mnoho dalších zajímavostí a předmětů,

které provázely Alfonse Muchu v životě, i dvě kopie pamětních desek, které darovalo město Ivančice Paříži a New Yorku u příležitosti 60. výročí úmrtí a 140. výročí jeho narození, můžete zhlédnout na výstavě „Ivančický rodák Alfons Mucha 1860–1939“. Expozice zachycuje celoživotní vztah A. Muchy k rodnému městu. Tematicky je rozčleněna do čtyř místností. Bronzová busta A. Muchy dominuje místnosti, která je věnována převážně životopisným datům, dokumentárním fotografiím, Muchovým osobním věcem a kopiím dokumentů. V další místnosti se můžeme seznámit s korespondencí, která zachycuje Muchův neustálý kontakt s rodným městem. Návštěvník zde zhlédne i umělcovy prvotiny a obrazy z mládí – portréty, věž ivančického kostela, titulní stránku desek obecní matriky města Ivančic. Kresba „Vzpomínka na Ivančice“ či návrh plakátu krajinské výstavy v Ivančicích jen potvrzují jeho vřelý vztah k rodnému městu.

Další místnost je věnována fotografické práci A. Muchy. Jsou zde vystaveny také známky, které A. Mucha vytvořil po vzniku první Československé republiky v roce 1918.

Výstavní sál je věnován malířské a grafické tvorbě. Jsou zde především skici k monumentálním obrazům z cyklu „Slovanská epopej“, studie ženských i mužských postav, konečné studie k vitrážím do okna katedrály sv. Víta v Praze.

Otevírací doba

Pondělí, středa
9.00–12.00, 13.00–17.00 hod.
Úterý, čtvrtek, pátek
9.00–12.00, 13.00–16.00 hod.
Sobota, neděle, státní svátky
13.00–17.00 hod.

ALENA HOSTAŠOVÁ

(zdroj: propagační materiály expozice)
Foto Jan Sucharda

VYNIKAJÍCÍ VÝSLEDKY ČESKÉHO DRUŽSTVA NA FYZIKÁLNÍ OLYMPIÁDĚ

Pětice mladých českých fyziků získala čtyři stříbrné a jednu bronzovou medaili na Mezinárodní fyzikální olympiádě v Estonsku

České družstvo nejlepších středoškolských studentů ve fyzice přivezlo ze 43. Mezinárodní fyzikální olympiády celkem 5 medailí. Úspěchu dosáhli v konkurenci 378 nejchytřejších mladých fyziků z Evropy, Asie, Austrálie, Ameriky a Afriky. Olympiáda probíhala ve dnech 15. až 24. července v Estonsku. Národní kolo této náročné soutěže podporuje Skupina ČEZ již třetím rokem.

České družstvo mladých fyziků v Estonsku

Na vrcholové soutěži světa ve fyzice se utkali nejlepší studenti z 81 zemí. Místem konání 43. Mezinárodní fyzikální olympiády se proto tento rok stalo Estonsko. Celkem 378 účastníků si muselo poradit s náročnými teoretickými i experimentálními úlohami. Českou republiku na soutěži reprezentovala pětice středoškolských studentů, které se díky 5 medailím podařilo obhájit přední místo v celkovém hodnocení.

Nejlépe se dařilo Ondřeji Bartošovi z Gymnázia Žďár nad Sázavou, který své zážitky shrnuje: „Ze stříbrné medaile jsem měl ohromnou radost. Několikahodinové řešení fyzikálních příkladů vyžadovalo maximální soustředění. Nejtěžší pro mě bylo čtení grafů a odhadování průběhu fyzikálních veličin.“

Ze stříbra se radovali také Jakub Vošmera z Gymnázia Matyáše Lercha v Brně, Stanislav Fořt z Gymnázia Pierra de Coubertina v Táboře a Lubomír Grund z Gymnázia Christiana Dopplera v Praze. Bronzovou medaili si přivezl Martin Raszyk z Gymnázia v Karviné – Novém Městě.

„Vnímám to jako úspěch nejen samotných soutěžících, finalistů české fyzikální olympiády, ale také českého středního školství. Zvlášť cenné je, že se třem studentům podařilo získat medaili již druhým rokem,“ hodnotí výsledky akce vedoucí českého družstva Bohumil Vybíral.

Jeho slova potvrzují i jeho kolegové Jan Kříž a Ivo Volf z Katedry fyziky Přírodovědecké fakulty Univerzity v Hradci Králové, která pro finalisty zajistila přípravné soustředění. Absolutním vítězem 43. Mezinárodní fyzikální olympiády se stal maďarský soutěžící Attila Szabó. Úspěšní řešitelé si odnesli celkem 271 ocenění, z toho 45 zlatých, 71 stříbrných a 92 bronzových medailí. 63 dalších soutěžících obdrželo čestné uznání za svůj výkon. V první dvacítce zlatých medailistů se umístilo 5 soutěžících z Čínské lidové republiky, 5 z Čínské republiky (Tchai-wan), 2 soutěžící z USA, 2 z Ruské federace a po jednom zmíněný vítěz z Maďarska, dále z Thajska, Korejské republiky (Jižní Korea), Indie, Rumunska a Japonska. Soutěži předcházela Mezinárodní matematická olympiáda, odkud si česká výprava přivezla stříbrnou a bronzovou medaili i čestná uznání.

Olympiád se zúčastnili talentovaní studenti, kteří prošli všemi koly národní soutěže. Přípravu českého týmu podpořila Skupina ČEZ, která již třetím rokem přispívá na aktivity Jednoty českých matematiků a fyziků. Dva čeští olympionici získali vzdělání na školách, které ČEZ podporuje v oblasti technického vzdělávání.

„Máme radost z tak skvělých výsledků. Věřím, že tito mladí řešitelé budou svůj talent i nadále rozvíjet a v budoucnu posílí věhlas české vědy,“ říká Pavel Puff, manažer útvaru Strategický nábor Skupiny ČEZ.

PETR SPILKA

S PODPOROU SKUPINY ČEZ

VÝBĚR Z REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ NADACE ČEZ V OKOLÍ JADERNÉ ELEKTRÁRNY

Nové sprchovací křeslo pro seniory v Jevišovicích

Domov pro seniory se nachází v objektu „Nového zámku“ v Jevišovicích. V současné době se stará o 105 klientů. Donedávna se jeho zaměstnankyně potýkaly s úkolem, jak pomáhat lidem s pohybovým omezením při sprchování. Domov pro tyto účely pořídil nové sprchovací křeslo. To přijede až k lůžku, seniory pohodlně dopraví do koupelny a posléze zase zpět. Nové nastavitelné sprchovací křeslo jim zpříjemní koupání a zmírní fyzickou zátěž pro zaměstnankyně domova.
„Naše zařízení respektuje individuální potřeby a velmi nám záleží na spokojenosti a důvěře klientů,“ vysvětluje Jiří Durák, ředitel Domova Jevišovice.
Sprchovací křeslo zakoupila Nadace ČEZ za 75 000 korun v grantovém řízení Podpora regionů.

Nový přístroj pro záchranu života v Třebíči

Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina se sídlem v Třebíči získala tři nové přístroje pro nepřímou srdeční masáž. Velkou část finančních prostředků získala od dárců, mezi nimiž nechyběla Skupina ČEZ, která přispěla čtvrt milionem korun. Všechna tři zařízení stála celkem 930 000 korun. Jak nové zařízení funguje? Pomáhá při práci záchranářů. Nahrazuje ruční masáž srdce, která je komplikovaná během nakládání pacienta do sanitky a jeho transportu do nemocnice. „Přístroj pracuje se stejnou silou, hloubkou, účinností, ve stejně pravidelných intervalech,“ komentuje funkčnost přístroje primář ZZS KV Michal Kříž.

Maminkám z Hrotovic pomáhá centrum Andílci

Mateřské centrum Andílci v Hrotovicích v srpnu otevřelo své nově zrekonstruované prostory. V minulosti bylo čtyřikrát vytopeno. Poslední povodeň v září 2011 velmi znesnadnila jeho provoz. Úpravami prošly celé sklepní prostory, vznikla zde moderní šatna, přednášková místnost a nové sociální zařízení. Na rekonstrukci přispěla Nadace ČEZ.
Mateřské centrum Andílci v Hrotovicích funguje již sedmý rok. Připravuje program pro nejmenší včetně her, tvořivých dílniček či plavání. Navštěvují je maminky s dětmi do dvou let. Navíc pořádá kurzy angličtiny pro veřejnost nebo přednášky o zdraví či rodičovství.
Nadační příspěvek 100 000 korun získalo město Hrotovice z grantového řízení Podpora regionů, poskytlo jej Mateřskému centru: „Občanské sdružení Andílci představuje pro maminky z Hrotovic a okolí novou možnost, jak se realizovat během mateřské dovolené. Jeho cílem se stalo posilování hodnot rodiny, mateřství a rodičovská výchova,“ uvedla Hana Škodová, starostka města Hrotovice.

Nový zvon sv. Anežka ve Výrovicích

Nad jihomoravskou obcí Výrovice opět zazněl zvon. Původní litinový z poloviny 19. století byl již dlouhým používáním značně poškozený a hrozilo, že obec o svou tradici přijde. Proto se rozhodla nechat navrhnout a ze zvonoviny odlít za podpory Nadace ČEZ zvon nový. Jeho slavnostního vysvěcení a zavěšení do zvonice kapličky panny Marie Lurdské se Výrovičtí dočkali v polovině srpna.
„Zvon patří neodmyslitelně k životu v naší obci. Jeho zvuk slyší lidé ráno, v poledne i večer, svolává věřící ke mši, je součástí posledního rozloučení a při výpadku elektřiny ho používáme také k vyhlášení požárního poplachu,“ vysvětluje význam zvonu pro obec její starosta Pavel Vlček.
Celkové náklady na návrh a zhotovení nového výrovického zvonu činily 155 000 Kč, z nichž 70 000 Kč přispěla Nadace ČEZ.

Texty **Jana Štefánková**, zástupce Nadace ČEZ pro region Jaderné elektrárny Dukovany
Fotografie archivy obdarovaných subjektů

S PODPOROU SKUPINY ČEZ

VIŠŇOVSKÉ KULTURNÍ LÉTO

V loňském roce vznikla myšlenka obnovy letního kina ve Višňovém. Naštěstí však nezůstalo jen u myšlenky a po úspěšném 1. ročníku filmového festivalu organizátoři jeho program letos ještě rozšířili a nazvali Višňovským kulturním létem. V okouzlujícím prostředí zámeckého parku se tak každý večer 18. – 22. července po setmění promítaly oblíbené české filmy, namátkou Pelíšky, S tebou mě baví svět nebo Želary. Svou návštěvou festival podpořily osobnosti jako Roman Luknár nebo Miroslav Táborský a jeho žena Kateřina. Manželé Táborští se také stali kmotry dřevěných soch, které nyní zdobí vstup do zámeckého parku a které vznikly v průběhu řezbářského minisympozia. To bylo stejně jako prodejní trhy, fotbalový turnaj či taneční zábava další součástí programu kulturního léta. Výtěžek celé akce bude věnován na opravu sochy sv. Floriána, dominanty náměstí ve Višňovém.

ZDEŇKA OŠMEROVÁ

OBNOVENÁ KAPLE SV. MARKÉTY V DOMČICÍCH

Kaple sv. Markéty v Horních Dunajovicích -Domčicích, významná kulturní památka, prošla náročnou rekonstrukcí. Čtyři století stará církevní stavba se nyní chlubí obnovenou výmalbou interiéru, novou fasádou a opravenou střechou s věžičkou. „Poslední větší oprava byla provedena ve třicátých letech minulého století," vysvětluje Petr Šmeral z Římskokatolické farnosti Žerotice, která se o kapli a její provoz stará. Na zachování původních historických částí dohlíželi i pracovníci Památkového ústavu Znojmo a na opravách se podíleli i obyvatelé obce. Kaple se dočkala opravy střešní krytiny, výměny prohnilých krovů a získala novou věž. Vzhledem ke stáří byla stavba staticky zajištěna. Proměnou prošel i interiér, kde byly vyměněny elektrické rozvody a obnovena výmalba. První bohoslužba v nově zrekonstruované kapli se konala v neděli 15. července. „Jsme rádi, že se nám podařilo zachránit tuto památku i pro další generace," hodnotí výsledek oprav Šmeral. Celkové náklady na obnovu historické kaple činily 470 000 Kč, z nichž 100 000 Kč přispěla Nadace ČEZ.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ

PRO VOLNOU CHVÍLI

Vodní elektrárna Vrané je posledním stupněm vltavské kaskády. Byla vybudována jako první velká vodní elektrárna na Vltavě, a to již v roce 1936. Nádrž má celkový objem 11,1 mil m^3 vody. Na řece Vltavě má délku dvanáct kilometrů, na Sázavě tři kilometry. Spolu s nádrží ve Štěchovicích vyrovnává špičkový odtok z elektrárny Slapy. V letech 1978–80 byla provedena **... viz tajenku** turbín a tím byla zvýšena účinnost a hltnost turbín na hodnotu 2x6,94 MW. O 14 let později byla ukončena modernizace řídicího systému zapouzdřené V rozvodny 110 kV a vnitřní rozvodny 22kV. Tím byl zahájen bezobslužný provoz elektrárny od 1. květnového dne v roce 1995. Dnes je provoz řízen dálkově z centrálního dispečinku vltavské kaskády ve Štěchovicích.
Zdroj: Krajinou Skupiny ČEZ

Tajenka z minulého čísla Zpravodaje zněla ... **až o dvacet let**... Hodně luštitelů nám však poslalo nesprávnou odpověď: ...**třicet let.** V kvízu bývá obvykle „chyták", který prověří pozornost luštitelů. Ze správných odpovědí jsme vylosovali paní **Janu Baloghovou z Ivančic a Zdeňku Dufkovou z Hrotovic**, kterým jsme poslali soupravu manikúry. Výherkyním upřímně blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi kvízu v tomto čísle Zpravodaje.
Pokud se chcete zúčastnit slosování o ceny, zašlete do 30. října 2012 tajenku na korespondenčním lístku

U každé odpovědi na kvizovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Jakou barvu nenajdete na vlajce Kazachstánu?
GE Modrou **ÚP** Žlutou **VÝ** Červenou

2. Jak se jmenoval náčelník siouxského kmene Oglalů, který porazil generála Custera v roce 1876 v bitvě u Little Bighornu?
MĚ Splašený kůň **NE** Orlí pero **LN** Rudý oblak

3. Která houba má krásné lidové názvy: babin duch, cikánský tvaroh, fajfka, kominík, plechovka, muzikantský tabák a kozí sýr?
RÁ Ryzec **ÁR** Klouzek **NA** Pýchavka

4. Slavný Rembrandtův obraz Noční hlídka zachycuje
OB mušketýry **LN** jednookého hlídače **EK** hlídku na kanále

5. Jak se jmenuje americký elektroinženýr, který se svým spolužákem Stevem Jobsem sestavil v garáži v roce 1976 počítač Apple?
ĚŽ Steve Wozniak **ONS** Eric Bina **Í** Bob Kahn

6. Ve kterém sportu nás na olympijských hrách v Londýně reprezentovala Eliška Klučinová?
NÝ V atletice **OP** V jachtingu **TR** Ve skocích na trampolíně

7. Podle internetového hlasování se jedním z přírodních divů světa stala Halong Bay, zátoka, ze které vystupují vápencové skály. Nachází se ve
RA Východním Timoru **UK** Venezuele **CHK** Vietnamu

8. Burzovní označení pro vyjádření vzestupné tendence kurzů na burze je
OL rally **CE** crash **VA** pit lane

na adresu: **JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.**
Pokud nám posíláte odpověď mailem, nezapomeňte napsat svoji poštovní adresu, abychom vám mohli poslat případnou výhru.

INZERCE

PRAVIDLA OBJEDNÁVÁNÍ INZERCE

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo EDU. Cena inzerátu o velikosti 1/16 strany je 250 Kč vč. DPH, o velikosti 2/16 strany je 500 Kč vč. DPH.
Zájemce o inzerci zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Obratem bude na adresu firmy zaslána faktura-daňový doklad na úhradu ceny inzerátu. Inzerát bude zveřejněn po uhrazení faktury.
Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

Kácení stromů
v omezených prostorech
Zdravotní řezy
vzrostlých stromů
Péče o památné stromy
mobil 608 717 245
Martin Uhlíř, Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

PLOCHÉ STŘECHY
HAVLÁT
Rodinné domy, garáže, terasy
— IZOLACE PROTI VODĚ
- kvalitní materiály, záruka
- životnost až 30 let
- odborně provedená práce
— NÁTĚRY STŘECH
JIŘÍ HAVLÁT, ZAKŘANY 157
tel.: 548 535 243
603 767 908
www.havlat.webnode.cz
IZOLATÉRSTVÍ

PROTIKOROZNÍ
NÁSTŘIK
DUTIN
A PODVOZKŮ
OPEL -
prodej použitých dílů
Došek Josef
Mohelno 282
Tel. 602 571 260

DŘEVOSTAVBY
Radek NETERDA
Ketkovice 127, 664 95 Ivančice
tel.: 773 532 637
e-mail: r.nett@seznam.cz
www.drevostavby-neterda.cz

Lesnictví a péče o stromy
Adamera s.r.o.

- rizíková těžba
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- prodej dřevních štěpků
- péče o památné stromy
- bezpečnostní, zdravotní a redukční řezy na stromech
- bezpečnostní vazby v korunách stromů
- výsadba stromů na trvalé stanoviště
- střihání živých plotů
- sečení trávy, práce s křovinořezem
- sečení přerostlých porostů - mulčování
- likvidace náletových dřevin a buřeně postřiky
Višňové 187, 671 38
tel.: 606 532 184
e-mail:
adamera.sro@seznam.cz
www.adamera.cz

Lisovna ovoce
KURTIN-Krhov
oznamuje
zahájení lisovací sezóny
MOŠTOVÁNÍ
OVOCE
Provozní doba:
Středa 16-18 hodin
Sobota 8-11 hodin
Od 15. září do 27. října
Provozovna:
Krhov 15, ing. Kamil KURTIN
Pošta Hrotovice,
mobil: 737 363 489

MED
Celoroční prodej přímo od včelaře
lesní, květový, akátový,
pastovaný lipový, pohankový.
Medovina – výběr ze 13 druhů.
Kosmetika z včelích produktů
Včelařská farma KURTIN
Ing. Kamil KURTIN
Račice 41, 675 55 Hrotovice
Tel. 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz
NEPŘETRŽITÝ PRODEJ
prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obsloužíme
KDYKOLIV
i ve večerních hodinách.

CFO
indoor cycling
pilates
lekce skupinového cvičení
CYKLO - FITNESS ROSICE
Různá obtížnost lekcí
přizpůsobená všem potřebám.
Lekce probíhají 6 dní v týdnu.
více informací a rezervace na:
www.c-f.cz

Váš realitní makléř
Ing. Jarmila Křivánková
Prodáváte byt, dům, pozemek
nebo
jinou nemovitost?
Postarám se spolehlivě o všechny záležitosti
spojené s prodejem
tel.: 603 570 191
e-mail: info@realityd1.cz
www.realityd1.cz

SOUTĚŽENÍ PRO ŠKOLÁKY

Milí školáci,

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA.
Věříme, že i když vám začaly školní povinnosti, si najdete chvilku k luštění a pošlete nám své odpovědi. Ze správných odpovědí vylosujeme deset účastníků soutěže a pošleme jim ceny, které věnuje Jaderná elektrárna Dukovany. Do losování o ceny budou zařazeny ty odpovědi, v nichž budou správně vyřešeny alespoň tři úkoly.
Odpovědi na korespondenčním lístku nebo pohlednici zasílejte do 30. října 2012 na adresu: **JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.**

Pokud nám budete posílat svoje luštění mailem, napište i svoji poštovní adresu, abychom vám mohli poslat případnou výhru. Sourozencům doporučujeme, aby nám každý posílal odpověď zvlášť. Nezapomeňte připsat školu a třídu, do které chodíte.
Šťastnými výherci z minulého čísla, kterým jsme poslali batoh na podzimní výlety, jsou: **Jana a Michaela Svobodovy z Nové Vsi, Tomáš Soukup z Dukovan, Petra a Barbora Dostálovy z Miroslavi, Natálka a Alex Uhrovi a Adéla Saturková z Třebíče, Martin a Tomáš Severýnovi z Kralic nad Oslavou, Tereza Vlachová z Náměště nad Oslavou a Michal Maštera z Moravského Krumlova.**
Všem blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi soutěží z tohoto čísla.

KRÁL PTACTVA

Za krále ptactva bývá označován … **viz tajenku kris-krosu**. Tuto roli mu přisoudili lidé v pohádkách a bájích pro jeho velikost, sílu a neohroženost. Žije v Evropě, Asii, ale i v Severní Americe a na severu Afriky.

Návod k luštění: Po vepsání všech výrazů na správná místa v obrazci si budete moci přečíst v prostředním sloupci tajenku. Začněte dvěma třípísmennými výrazy.

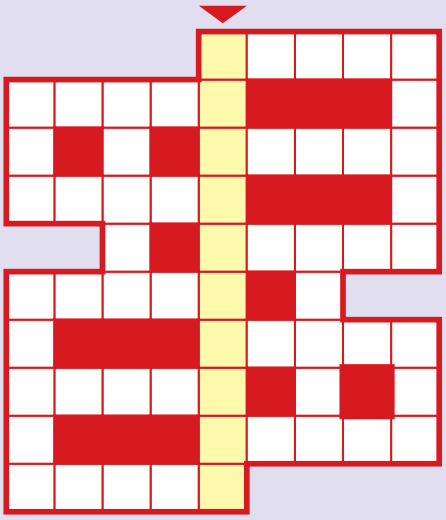

Vodorovně:
ANDĚL
EIDAM
HOTEL
KABEL
NEKOV
ORNÁT
PSANÍ
RADAR
SALTO
VOZÍK

Svisle:
DOTAZ
LEDEK
LOV
TAJENKA
ROH
TEMPO
VÝKUP

TUCET

Vybarvěte všechna políčka s čísly a pak ještě příslušný počet políček ve směru šipek. Když někdo řekne tucet, vy už budete vědět, že je to…

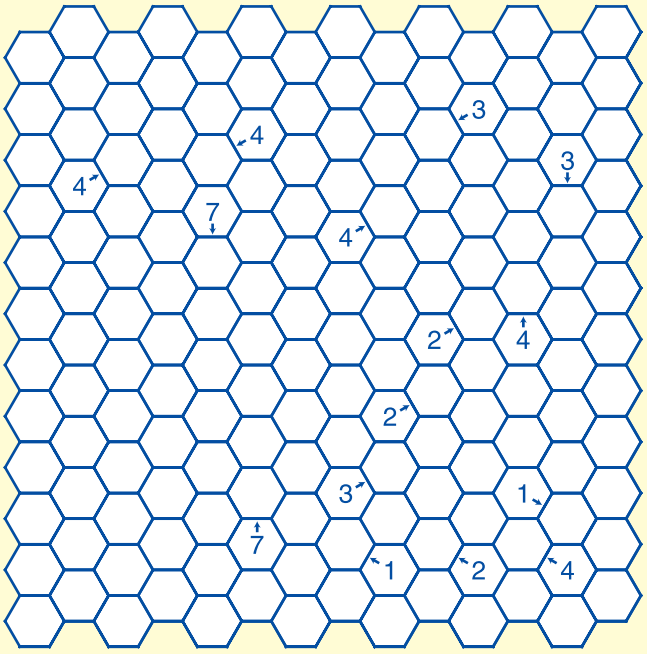

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO

ČÍSLA V BLUDIŠTI

Sečtěte všechna čísla, na která cestou bludištěm narazíte. Snad pro vás luštění nebude nešťastné.

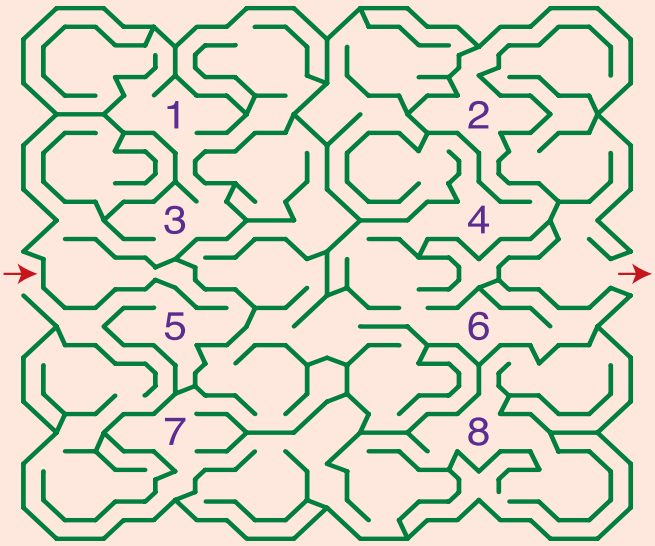

RYBA

Najděte ukrytý název ryby. Správná písmena určíte tak, že odpočítáte příslušný počet políček s písmeny podle výsledku zadaného početního příkladu. Plamen určuje směr.

G	Á	Ů	D	X	I	E	P	15 – 8			
N	L	N	Ž	12 – 11			E				
Š	T	A	Č				K				
U	Ď	L	H				H	I	M	Č	
Ě	Y	R	V	M	A	Ť	8 : 2			W	
2 × 2			O	R	É	Ó				O	
			É	S	P	U				F	
			Í	Ý	Ř	2 × 3			T	B	
Ú	Ú	Q	K	B	V				Z	Á	
C	O	D	Ň	Y	Ě				J	S	